

MINISTÈRE DE LA JUSTICE

[C - 99/09054]

16 JUIN 1998. — Circulaire ministérielle relative à l'extradition

A Mesdames et Messieurs les Procureurs généraux près les Cours d'appel,

A Monsieur l'Auditeur général près la Cour militaire,

Madame le Procureur-général,

Monsieur le Procureur général,

Monsieur l'Auditeur général,

Le 22 novembre 1997 a été publiée au *Moniteur belge* la loi du 22 avril 1997 portant assentiment à la Convention européenne d'extradition, faite à Paris le 13 décembre 1957, à ses Protocoles additionnels I et II faits à Strasbourg les 15 octobre 1975 et 17 mars 1978 ainsi qu'à l'Accord entre les Etats membres des Communautés européennes relatif à la simplification et à la modernisation des modes de transmission des demandes d'extradition, fait à San Sebastian le 26 mai 1989 (dit Accord de San Sebastian).

Ces nouvelles dispositions sont, conformément aux règles qui régissent l'application des lois de procédure dans le temps, applicables aux faits commis avant leur entrée en vigueur, de même qu'immédiatement applicables aux procédures en cours.

Entrée en vigueur de la Convention européenne d'extradition et de ses deux Protocoles additionnels

L'entrée en vigueur de la Convention européenne d'extradition au 27 novembre 1997 et de ses deux Protocoles additionnels au 16 février 1998 entraîne des conséquences importantes dans les relations extraditionnelles de la Belgique.

Depuis le 26 mars 1995, la Convention européenne d'extradition était déjà applicable dans nos relations avec l'Allemagne, l'Espagne, la France et le Portugal suite à l'entrée en vigueur de la Convention d'application de l'Accord de Schengen du 19 juin 1990 et depuis le 26 octobre 1997 à l'égard de l'Italie.

Je vous ai, par ailleurs, informé de la mise en vigueur de la Convention d'application de l'Accord de Schengen à l'égard de l'Autriche et de la Grèce respectivement au 1er et 8 décembre 1997 par mes circulaires des 20 novembre et 24 décembre 1997.

En plus de l'Allemagne, de l'Espagne, de la France, du Portugal et de l'Italie, la Convention européenne d'extradition régit à présent nos rapports avec 27 autres pays. La Roumanie et la Moldavie ont en effet ratifié la Convention européenne d'extradition postérieurement à la Belgique : pour la Roumanie le 10 septembre 1997 (entrée en vigueur au 9 décembre 1997) et pour la Moldavie le 2 octobre 1997 (entrée en vigueur au 31 décembre 1997).

L'article 28 stipule que la Convention abroge les dispositions des traités, conventions ou accords bilatéraux qui, entre deux Parties contractantes, régissent la matière de l'extradition. La Belgique a fait une réserve à cet article 28 pour ce qui concerne le Traité Benelux du 27 juin 1962 qui reste applicable dans nos rapports avec le Grand-Duché de Luxembourg et les Pays-Bas.

En application de cette disposition, les dispositions relatives à l'extradition des traités bilatéraux liant la Belgique à l'Autriche, la Bulgarie, la Croatie, le Danemark, l'Estonie, la Finlande, la Grande-Bretagne, la Grèce, la Hongrie, Israël, la Lettonie, le Liechtenstein, la Lituanie, la Norvège, la Pologne, la Slovaquie, la Slovénie, la Suède, la Suisse, la République Tchèque, la Turquie et la Roumanie sont abrogées, ainsi que celles du traité du 29 octobre 1901 entre la Belgique et le Royaume-Uni, dans la mesure où ce traité régissait également nos rapports avec Chypre et Malte.

Les dispositions relatives à l'entraide judiciaire en matière pénale de la Convention du 4 juin 1971 relative à l'extradition et à l'entraide judiciaire entre la Belgique et la République socialiste fédérative de Yougoslavie restent la base juridique dans nos rapports avec la Croatie et la Slovénie ainsi que celles de la Convention d'extradition et d'entraide judiciaire du 14 octobre 1976 entre la Belgique et la Roumanie, dans la mesure où ces pays n'ont pas encore ratifié la Convention européenne d'entraide judiciaire en matière pénale du 20 avril 1959.

Suite à la ratification de la Convention européenne d'extradition, la Belgique est à présent liée à trois pays avec lesquels notre pays n'avait pas précédemment de traités bilatéraux : l'Irlande, l'Islande et la Moldavie.

MINISTERIE VAN JUSTITIE

[C - 99/09054]

16 JUNI 1998. — Ministeriële circulaire betreffende uitlevering

Aan de Dames en Heren Procureurs-generaal bij de Hoven van beroep,

Aan de heeer Auditeur-generaal bij het Militair Gerechtshof,

Mevrouw de Procureur-generaal,

Mijnheer de Procureur-generaal,

Mijnheer de Auditeur-generaal,

De wet van 22 april 1997 houdende instemming met het Europees Verdrag betreffende uitlevering, opgemaakt te Parijs op 13 december 1957, de Aanvullende Protocollen I en II, opgemaakt te Straatsburg op 15 oktober 1975 en 17 maart 1978, alsmede het Akkoord tussen de Lidstaten van de Europese Gemeenschappen betreffende de vereenvoudiging en de modernisering van de wijze van toezending van uitleveringsverzoeken, opgemaakt te San Sebastian op 26 mei 1989 (het zogenaamde Akkoord van San Sebastian) is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 22 november 1997.

Conform de regels inzake de toepassing van wetten betreffende de rechtspleging in de tijd, zijn zij toepasselijk op de feiten gepleegd voor de inwerkingtreding ervan en zijn zij onmiddellijk van toepassing op aan de gang zijnde rechtsplegingen.

Inwerkingtreding van het Europees Verdrag betreffende uitlevering en van de twee Aanvullende Protocollen

De inwerkingtreding van het Europees Verdrag betreffende uitlevering op 27 november 1997 en van de twee Aanvullende Protocollen op 16 februari 1998 heeft belangrijke gevolgen voor de betrekkingen van België op het stuk van uitlevering.

Het Europees Verdrag betreffende uitlevering was met ingang van 26 maart 1995 reeds van toepassing op onze betrekkingen met Duitsland, Frankrijk, Portugal en Spanje, zulks ingevolge de inwerkingtreding van de Uitvoeringsovereenkomst van het Akkoord van Schengen van 19 juni 1990. Sedert 26 oktober 1997 geldt het ook ten aanzien van Italië.

In mijn omzendbrieven van 20 november en 24 december 1997 heb ik u trouwens medegedeeld dat de Uitvoeringsovereenkomst van het Akkoord van Schengen respectievelijk op 1 en 8 december 1997 in werking is getreden ten aanzien van Oostenrijk en Griekenland.

Het Europees Verdrag betreffende uitlevering regelt naast onze betrekkingen met Duitsland, Italië, Frankrijk, Portugal en Spanje op dit ogenblik onze betrekkingen met 27 andere landen. Roemenië en Moldavië hebben dit Verdrag na België bekrachtigd : Roemenië op 10 september 1997 (inwerkingtreding op 9 december 1997) en Moldavië op 2 oktober 1997 (inwerkingtreding op 31 december 1997).

Krachtens artikel 28 doet dit Verdrag de bepalingen uit bilaterale verdragen, conventies of overeenkomsten die de uitlevering tussen twee Verdragsluitende Staten regelen vervallen. België heeft ten aanzien van artikel 28 voorbehoud gemaakt wat het Beneluxverdrag van 27 juni 1962 betreft, dat van toepassing blijft op onze betrekkingen met het Groothertogdom Luxemburg en Nederland.

Krachtens voornoemd artikel wordt het bepaalde inzake uitlevering in de bilaterale verdragen tussen België en Bulgarije, Denemarken, Estland, Finland, Groot-Brittannië, Griekenland, Hongarije, Israël, Kroatië, Letland, Liechtenstein, Litouwen, Noorwegen, Oostenrijk, Polen, Slovaquie, Slovenië, de Tsjechische Republiek, Turkije, Zweden en Zwitserland en Roemenië opgeheven. Ook de desbetreffende bepalingen uit het Verdrag van 29 oktober 1901 tussen België en het Verenigd Koninkrijk vervallen voor zover dit Verdrag ook onze betrekkingen met Cyprus en Malta regelde.

De bepalingen betreffende wederzijdse rechtshulp in strafzaken in het op 4 juni 1971 tussen België en de Socialistische Bondsrepubliek Joegoslavië gesloten Verdrag betreffende uitlevering en wederzijdse rechtshulp blijft de juridische grondslag voor onze betrekkingen met Kroatië en Slovenië. Ook de Overeenkomst inzake uitlevering en rechtshulp in strafzaken gesloten tussen België en Roemenië op 14 oktober 1976 blijft geldig, voor zover de voornoemde landen het Europees Verdrag aangaande de wederzijdse rechtshulp in strafzaken van 20 april 1959 nog niet hebben bekrachtigd.

Ten gevolge van de bekrachtiging van het Europees Verdrag betreffende uitlevering is België thans gebonden ten aanzien van drie landen waarmee het voordien geen bilateraal verdrag had gesloten : Ierland, IJsland en Moldavië.

Le texte du Premier Protocole additionnel à la Convention européenne d'extradition, fait à Strasbourg le 15 octobre 1975, a pour objets de préciser et compléter la notion d'infraction politique d'une part et d'autre part de compléter et d'élargir le champ d'application de la règle "non bis in idem".

Outre la Belgique ce Protocole est actuellement ratifié par 20 pays du Conseil de l'Europe: la Bulgarie, la Croatie, Chypre, la République Tchèque, le Danemark, l'Estonie, la Hongrie, l'Islande, la Lettonie, la Lituanie, les Pays-Bas, la Norvège, la Pologne, le Portugal, la Roumanie, la Slovaquie, la Slovénie, l'Espagne, la Suède et la Suisse.

Le texte du Deuxième Protocole additionnel à la Convention européenne d'extradition, fait à Strasbourg le 17 mars 1978, a pour objet de compléter le § 2 de l'article 2 de la Convention (faits donnant lieu à extradition), de remplacer son article 5 (infractions fiscales) ainsi que le § 1 de l'article 12 (transmission des requêtes) et d'inclure dans la Convention deux articles nouveaux, l'un relatif aux jugements par défaut, l'autre aux infractions amnistiées.

Outre la Belgique ce Protocole est actuellement ratifié par 26 pays du Conseil de l'Europe: l'Autriche, la Bulgarie, la Croatie, Chypre, la République Tchèque, le Danemark, l'Estonie, la Finlande, l'Allemagne, la Hongrie, l'Islande, l'Italie, la Lettonie, la Lituanie, les Pays-Bas, la Norvège, la Pologne, le Portugal, la Roumanie, la Slovaquie, la Slovénie, l'Espagne, la Suède, la Suisse, la Turquie et le Royaume-Uni.

Les Protocoles additionnels I et II des 15 octobre 1975 et 17 mars 1978 ne peuvent s'appliquer dans nos relations Benelux compte tenu de la réserve formulée par la Belgique à l'article 28 de la Convention européenne d'extradition et du texte de l'article 9 du Deuxième Protocole. Les Pays-Bas ont ratifié lesdits Protocoles, le Luxembourg pas encore. Il me paraît dès lors indispensable que celles des dispositions des deux Protocoles qui sont plus favorables à l'extradition que celles du Traité Benelux, puissent s'appliquer dans nos rapports avec les Pays-Bas. J'ai demandé à mon Collègue des Affaires étrangères de conclure un accord en ce sens avec les autorités néerlandaises. Je ne manquerai pas de vous en tenir informé.

Les dispositions de la Convention européenne d'extradition ont fait l'objet de la circulaire ministérielle du 24 avril 1995 (M.B. du 2 juin 1995) relative à l'extradition et à l'entraide judiciaire en matière pénale entre les Etats parties à la Convention d'application de l'Accord de Schengen du 19 juin 1990, pour ce qui concerne l'Allemagne, l'Espagne, la France et le Portugal.

Cette circulaire reste bien entendu toujours d'actualité. Il convient cependant de tenir compte de la ratification par la Belgique de la Convention européenne d'extradition même à l'égard des pays Schengen. C'est ainsi que les dispositions de ladite Convention s'appliquent à présent à tout le territoire français y compris aux territoires d'outre-mer.

Les commentaires d'ordre général de la circulaire précitée se rapportant plus particulièrement à la Convention européenne d'extradition s'appliquent à tout cas d'extradition entre la Belgique et l'un des 27 autres pays Parties à la Convention.

Il me paraît cependant utile de souligner à nouveau les changements qui résultent de l'application de ladite Convention européenne d'extradition ainsi que les innovations liées à l'application de ses deux Protocoles additionnels et de l'Accord de San Sebastian.

La Convention européenne d'extradition du 13 décembre 1957

Obligation d'extrader (article 1er)

Cet article contient l'engagement des Etats membres de se livrer réciproquement les individus poursuivis pour une infraction ou recherchés aux fins d'exécution d'une peine ou d'une mesure de sûreté par les autorités judiciaires de la partie requérante.

Dans un souci de protection des individus dont l'extradition est réclamée, la Belgique a, comme le Danemark, la France, l'Islande, l'Espagne, la Suède, la Suisse et la Finlande fait la réserve suivante :

« La Belgique se réserve le droit de ne pas accorder l'extradition lorsque l'individu réclamé pourrait être soumis à un tribunal d'exception, ou si l'extradition est demandée en vue de l'exécution d'une peine prononcée par un tel tribunal. »

De tekst van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag betreffende uitlevering, opgemaakt te Straatsburg op 15 oktober 1975, strekt ertoe enerzijds het begrip "politiek delict" nader te omschrijven en te vervolledigen en anderzijds het toepassingsgebied van de regel "non bis in idem" uit te breiden en aan te vullen.

Naast België hebben thans nog 20 andere landen van de Raad van Europa het Protocol bekrachtigd: Bulgarije, Cyprus, Denemarken, Estland, Hongarije, IJsland, Kroatië, Letland, Litouwen, Nederland, Noorwegen, Polen, Portugal, Roemenië, Slovakije, Slovenië, Spanje, de Tsjechische Republiek, Zweden en Zwitserland.

De tekst van het Tweede Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag betreffende uitlevering, opgemaakt te Straatsburg op 17 maart 1978, strekt ertoe artikel 2, § 2, van het Verdrag (feiten die kunnen leiden tot uitlevering) te vervolledigen artikel 5 (fiscale delicten) en artikel 12, § 1, (toezending van het verzoek) te vervangen en in het Verdrag twee nieuwe artikelen in te voegen, het ene in verband met verstekvonnissen en het andere in verband met strafbare feiten waarvoor amnestie is verleend.

Naast België hebben thans nog 26 andere landen van de Raad van Europa dit Protocol bekrachtigd: Oostenrijk, Bulgarije, Cyprus, Denemarken, Estland, Finland, Duitsland, Hongarije, IJsland, Italië, Kroatië, Letland, Litouwen, Nederland, Noorwegen, Polen, Portugal, Roemenië, Slovakije, Slovenië, Spanje, de Tsjechische Republiek, Turkije, het Verenigd Koninkrijk, Zweden en Zwitserland.

De Aanvullende Protocollen I en II van 15 oktober 1975 en 17 maart 1978 kunnen niet worden toegepast op onze betrekkingen met de Benelux, gezien het door België geformuleerde voorbehoud aangaande artikel 28 van het Europees Verdrag betreffende uitlevering en gezien de tekst van artikel 9 van het Tweede Aanvullend Protocol. Nederland heeft de genoemde Protocollen bekrachtigd, Luxemburg nog niet. Het lijkt mij dan ook noodzakelijk dat die bepalingen van de twee Protocollen, die gunstiger zijn inzake uitlevering dan de bepalingen van het Beneluxverdrag, toepasselijk zouden zijn op onze betrekkingen met Nederland. Ik heb mijn ambtgenoot van Buitenlandse Zaken gevraagd een akkoord in die zin te sluiten met de Nederlandse overheid. Ik zal niet nalaten U hiervan op de hoogte te houden.

De bepalingen van het Europees Verdrag betreffende uitlevering zijn besproken in de ministeriële omzendbrief van 24 april 1995 (B.S. van 2 juni 1995) betreffende de uitlevering en de wederzijdse rechtshulp in strafzaken tussen de lidstaten van de Uitvoeringsovereenkomst van het Akkoord van Schengen van 19 juni 1990, wat Duitsland, Spanje, Frankrijk en Portugal betreft.

Hoewel deze omzendbrief nog steeds actueel is, moet zelfs ten aanzien van de Schengen-landen rekening worden gehouden met de bekrachtiging door België van het Europees Verdrag betreffende uitlevering. Voortaan zijn de bepalingen van genoemd Verdrag van toepassing op het hele Franse grondgebied, met inbegrip van de overzeese gebieden.

De algemene bespreking van het Europees Verdrag betreffende uitlevering in voornoemde omzendbrief is van toepassing op elk geval van uitlevering tussen België en een van de 27 andere landen die partij zijn bij het Verdrag.

Het lijkt mij evenwel nuttig opnieuw aandacht te schenken aan de wijzigingen die voortvloeien uit de toepassing van voornoemd Europees Verdrag betreffende uitlevering en alsook aan de nieuwe elementen die verband houden met de toepassing van de twee Aanvullende Protocollen en van de Overeenkomst van San Sebastian.

Europees Verdrag betreffende uitlevering van 13 december 1957

Verplichting tot uitlevering (artikel 1)

Krachtens dit artikel verbinden de Lid-Staten zich ertoe om elkaar de personen uit te leveren die door de rechterlijke autoriteiten van de verzoekende Partij worden vervolgd wegens een strafbaar feit of worden gezocht met het oog op de tenuitvoerlegging van een straf of een maatregel.

Met het oog op de bescherming van de personen wiens uitlevering wordt gevraagd, heeft België, net als Denemarken, Finland, Frankrijk, IJsland, Spanje, Zweden en Zwitserland, het volgende voorbehoud gemaakt:

« België behoudt zich het recht voor om de uitlevering niet toe te staan, wanneer de betrokken persoon onderworpen zou kunnen worden aan een uitzonderingsrechtbank, of als de uitlevering gevraagd wordt met het oog op de tenuitvoerlegging van een straf die door zo een rechtbank uitgesproken is ».

Dans un même souci de protection des individus à extraditer, à l'instar du Danemark, de la France, de l'Islande, de la Norvège, de la Suède et de la Finlande, la Belgique a également repris la réserve dite de "clause humanitaire", dont le texte correspond à la pratique belge en matière d'extradition :

« L'extradition ne sera pas accordée lorsque la remise est susceptible d'avoir des conséquences d'une gravité exceptionnelle pour la personne réclamée, notamment en raison de son âge ou de son état de santé. »

Enfin, à l'égard de la réserve portugaise qui vise le refus d'extradition, non seulement en cas de crime susceptible d'être puni de la peine de mort dans l'Etat requis (ce que permet la Convention) mais aussi en cas d'infraction punissable d'une peine ou mesure de sûreté perpétuelle (ce que ne permet pas la Convention), la Belgique, en vue de tenir compte du droit belge, a repris la déclaration faite par l'Allemagne, l'Autriche et la Suisse :

« Le Gouvernement belge considère que la réserve formulée par le Portugal au sujet de l'article premier, alinéa c, n'est pas compatible avec l'objet de la Convention. Il comprend la réserve au sens que l'extradition ne sera refusée que si, conformément au droit de l'Etat requérant, la personne condamnée a perpétuité n'est pas susceptible d'être libérée après l'écoulement d'un certain temps suite à une procédure judiciaire ou administrative. »

Faits donnant lieu à extradition (article 2)

Peuvent donner lieu à extradition, en vertu du § 1er de l'article 2, les faits punis par la loi des deux Parties d'une peine privative de liberté d'un maximum d'au moins un an; lorsqu'une condamnation est intervenue ou qu'une mesure de sûreté a été prise, elle doit être d'au moins quatre mois.

Ce texte, qui consacre l'abandon des listes d'infractions pouvant donner lieu à extradition reprises dans les traités bilatéraux, déroge à la loi du 15 mars 1874 sur deux points:

a) quant à la durée de la peine : la Convention prévoit un maximum d'au moins un an, la loi (art. 1er, § 2) un maximum qui dépasse un an;

b) quant à l'exécution d'une peine ou d'une mesure de sûreté : la Convention prévoit quatre mois au moins, la loi un an quand il s'agit d'une peine, et une durée indéterminée mais de quatre mois au moins quand il s'agit d'une mesure de sûreté.

La peine ou la mesure imposée doit être d'au moins quatre mois. Ces seuils sont des minima. Il appartient à l'autorité judiciaire qui envisage de demander l'extradition d'une personne condamnée de vérifier au regard des règles applicables à l'exécution des peines et de la durée prévisible de la procédure d'extradition, que la demande se justifie.

Par "mesure de sûreté" on entend toutes mesures privatives de liberté qui ont été ordonnées en complément ou en substitution d'une peine, par sentence d'une juridiction pénale (article 25 de la Convention).

Le § 2 de l'article 2 de la Convention concerne l'"extradition accessoire", cas dans lequel l'extradition peut être accordée pour des faits punissables de moins d'un an, lorsque la demande concerne plusieurs faits distincts. Pour les Etats liés par le Deuxième Protocole additionnel du 17 mars 1978, l'article 1er complète cet article en y apportant les sanctions de nature pécuniaire.

Le § 3 permet aux Parties contractantes d'exclure certaines infractions de l'obligation d'extradition. La Belgique n'a pas fait de déclaration en application dudit § 3.

Les infractions politiques (article 3)

L'article 3 concerne l'exception à l'extradition pour les infractions politiques.

Le § 1er précise que la Partie requise peut refuser l'extradition si elle considère l'infraction comme politique ou comme un fait connexe à une telle infraction.

Une définition du concept d'"infraction politique" n'est pas donnée. Il appartient à l'Etat requis d'en définir le contour.

Le § 2 permet à la Partie requise de refuser l'extradition pour un fait de droit commun si elle a des raisons de croire que la demande est motivée afin de punir un individu pour des raisons raciales, religieuses, nationales ou d'opinion politique.

Cette clause dite de "non discrimination" a déjà été insérée dans le droit belge par l'article 3 de la loi du 31 juillet 1985 (article 2bis de la loi du 15 mars 1874).

Met hetzelfde streven voor ogen heeft België, net als Denemarken, Frankrijk, IJsland, Noorwegen, Zweden en Finland, een voorbehoud gemaakt — het zogenaamde "humanitair asiel" — waarvan de tekst overeenkomt met de praktijk die in België met betrekking tot uitleveringen wordt gevolgd :

« De uitlevering wordt niet toegestaan wanneer de overdracht uitzonderlijk ernstige gevolgen kan hebben voor de betrokken persoon, met name omwille van zijn leeftijd of gezondheidstoestand. »

Met betrekking tot het voorbehoud geformuleerd door Portugal ten slotte, dat uitlevering niet alleen weigert wanneer het een misdaad betreft die in de verzoekende Staat strafbaar is met de doodstraf (toegestaan door het Verdrag) maar ook wanneer het gaat om feiten die strafbaar zijn met een levenslange gevangenisstraf of een daarmee vergelijkbare maatregel (niet toegestaan door het Verdrag) heeft België, teneinde rekening te houden met het Belgische recht, de verklaring van Duitsland, Oostenrijk en Zwitserland overgenomen :

« De Belgische regering is van oordeel dat het door Portugal geformuleerde voorbehoud betreffende artikel een, lid c, niet verenigbaar is met het voorwerp van het Verdrag. Zij vat dit voorbehoud op in die zin dat de uitlevering enkel wordt geweigerd, indien de tot levenslange vrijheidsbeneming veroordeelde persoon, overeenkomstig het recht van de verzoekende staat, niet in vrijheid gesteld kan worden na het verstrijken van een bepaalde tijd, ten gevolge van een gerechtelijke of administratieve procedure. »

Feiten die tot uitlevering kunnen leiden (artikel 2)

Naar luid van artikel 2, § 1, kunnen tot uitlevering leiden, feiten die krachtens de wetten van de beide Partijen strafbaar zijn gesteld met een vrijheidsstraf waarvan het maximum ten minste een jaar bedraagt. Wanneer het gaat om een veroordeling of een maatregel, moet de duur ervan ten minste vier maanden belopen.

Deze tekst, waardoor wordt afgestapt van de in de bilaterale verdragen opgenomen lijsten van strafbare feiten die tot uitlevering aanleiding kunnen geven, verschilt op twee punten van de wet van 15 maart 1874:

a) met betrekking tot de duur van de straf : het Verdrag bepaalt een maximum van ten minste een jaar, de wet (art. 1, § 2) voorziet in een maximum van meer dan een jaar;

b) met betrekking tot de tenuitvoerlegging van een straf of een maatregel : het Verdrag bepaalt dat de duur ervan ten minste vier maanden moet belopen. Volgens de wet moet de duur van de straf ten minste een jaar bedragen en is de duur van de maatregel onbepaald, maar moet zij ten minste vier maanden bedragen.

De duur van de opgelegde straf of maatregel moet ten minste vier maanden bedragen. Dit zijn minima. Het is aan de rechterlijke autoriteiten die voornemens zijn om de uitlevering van een veroordeelde te vragen, om na te gaan of dit verzoek verantwoord is, gelet op de regels die gelden voor de tenuitvoerlegging van straffen en op de vermoedelijke duur van de uitleveringsprocedure.

Onder het woord "maatregel" wordt verstaan alle maatregelen die vrijheidsbeneming meebrengen en die bij vonnis van de strafrechter worden opgelegd naast of in de plaats van een straf (artikel 25 van het Verdrag).

Artikel 2, § 2, van het Verdrag heeft betrekking op de "bijkomende uitlevering" te weten de gevallen waarin de uitlevering kan worden toegestaan voor feiten die strafbaar zijn met een straf van minder dan een jaar, wanneer het verzoek betrekking heeft op verscheidene, afzonderlijke feiten. Voor de Staten die gebonden zijn door het Tweede Aanvullend Protocol van 17 maart 1978 wordt dit artikel aangevuld met artikel 1, dat in geldstraffen voorziet.

Artikel 2, § 3 biedt aan de Verdragsluitende Partijen de mogelijkheid erin te voorzien dat de verplichting tot uitlevering niet van toepassing is op bepaalde strafbare feiten. België heeft de in § 3 bedoelde verklaring niet afgelegd.

Politieke delicten (artikel 3)

Artikel 3 betreft de weigering tot uitlevering waarom is verzocht op grond van politieke delicten.

In artikel 3, § 1 is bepaald dat de aangezochte Partij uitlevering kan weigeren indien zij het strafbare feit als een politiek delict of als met een dergelijk delict samenhangend feit beschouwt.

Er wordt geen definitie gegeven van het begrip "politiek delict". Het is aan de aangezochte Staat om het te omschrijven.

Artikel 3, § 2 biedt aan de aangezochte Partij de mogelijkheid om de uitlevering waarom naar aanleiding van een gemeenschappelijk delict is verzocht, te weigeren indien zij ernstige redenen heeft om aan te nemen dat het verzoek is gedaan ten einde een persoon te straffen op grond van zijn ras, godsdienst, nationaliteit of politieke gezindheid.

Deze zogenaamde "niet-discriminatie"-clausule is in het Belgische recht reeds ingevoerd door artikel 3 van de wet van 31 juli 1985 (artikel 2bis van de wet van 15 maart 1874).

Le § 3 précise que l'attentat à la vie d'un chef d'Etat ou d'un membre de sa famille ne sera pas considéré comme infraction politique.

Pour les Etats liés par le Premier Protocole additionnel, l'article 1er restreint l'exception pour infraction politique.

Infractions militaires (article 4)

A l'inverse du Traité Benelux, les infractions militaires sont expressément exclues du champ d'application de l'extradition.

Du texte de l'article 4, il peut être déduit a contrario que l'extradition sera accordée s'il s'agit d'infractions de droit commun commises par un militaire pour autant que les autres conditions de la Convention soient remplies.

Infractions fiscales (article 5)

L'article 5 n'inclut les infractions en matière de taxes, impôts, douanes, changes que s'il en a été décidé ainsi entre Parties contractantes pour certaines infractions. Ce qui n'a pas été le cas.

Pour les Etats liés par le Deuxième Protocole additionnel, cet article 5 a été remplacé par son article 2 qui étend le champ d'application de la Convention en ce qui concerne ce type d'infractions.

Extradition des nationaux (article 6)

En vertu de l'article 6, la nationalité de la personne demandée est une cause de refus facultatif d'extradition. L'extradition des nationaux est donc permise. Cependant, dans l'état actuel du droit belge, l'extradition d'un Belge par la Belgique demeure exclue.

Il convient de remarquer que les pays nordiques (Danemark, Norvège, Suède, Finlande, Islande) ont déclaré donner au mot "ressortissant" une définition extensive. Ce mot couvre à la fois les nationaux de ces pays et les étrangers qui sont domiciliés dans un de ces pays.

Dans l'hypothèse où la Belgique refuse l'extradition d'un Belge et où l'Etat requérant demande à notre pays d'exercer les poursuites conformément à l'article 6.2° de la Convention européenne, l'autorité belge requise doit vérifier sa compétence conformément aux articles 6 et suivants du titre préliminaire du Code de procédure pénale.

Lieu de perpétration (article 7)

Si, selon la législation de l'Etat requis, l'infraction a été commise en tout ou en partie sur son territoire ou en un lieu assimilé à son territoire, l'Etat requis peut refuser l'extradition.

Lorsque l'infraction a été commise hors du territoire de l'Etat requérant, l'extradition ne pourra être refusée que si la législation de l'Etat requis n'autorise pas la poursuite d'une infraction analogue commise hors de son territoire.

Il est important de rappeler à cet égard que l'autorité judiciaire belge qui souhaite formuler une demande d'extradition pour des faits commis hors du territoire belge doit être attentive aux effets de l'article 12 du titre préliminaire du Code de procédure pénale sur l'exercice de poursuites en Belgique. En application de cette disposition et sauf pour les exceptions expressément prévues, la compétence extra-territoriale du juge belge ne s'appliquera que si l'inculpé est trouvé en Belgique (ce qui implique qu'il ait au moins été présent sur le territoire belge à un moment ou l'autre de l'exercice des poursuites).

Poursuites en cours pour les mêmes faits (article 8)

L'Etat requis peut refuser l'extradition si la personne demandée est poursuivie par ses autorités pour les faits pour lesquels l'extradition est demandée.

Non bis in idem (article 9)

L'extradition ne sera pas accordée quand la personne demandée a fait l'objet d'un jugement définitif devant les autorités compétentes de l'Etat requis pour les mêmes faits que ceux faisant l'objet de la demande. Elle pourra être refusée si lesdites autorités ont décidé de ne pas engager de poursuites ou de mettre fin aux poursuites qu'elles ont exercées pour le ou les mêmes faits.

Cette disposition est complétée, pour les Parties liées, par l'article 2 du Premier Protocole additionnel.

In § 3 is bepaald dat de aanslag op het leven van een Staatshoofd of van een van zijn familieleden niet als een politiek delict wordt beschouwd.

Artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol beperkt op het stuk van uitlevering de omschrijving van het begrip "politiek delict" ten aanzien van de Staten die erdoor gebonden zijn.

Militaire delicten (artikel 4)

In tegenstelling tot het bepaalde in het Beneluxverdrag, zijn militaire delicten uitdrukkelijk uitgesloten uit het toepassingsgebied betreffende uitlevering.

Uit de tekst van artikel 4 kan a contrario worden afgeleid dat uitlevering wordt toegestaan indien zij betrekking heeft op door een militair gepleegde gemeenrechtelijke delicten, voor zover de overige voorwaarden van het Verdrag vervuld zijn.

Fiscale delicten (artikel 5)

Artikel 5 bepaalt dat met betrekking tot delicten inzake retributies, belastingen, douane en deviezen, uitlevering enkel wordt toegestaan indien door de Verdragsluitende Partijen ten aanzien van bepaalde delicten daartoe is besloten. Dat is niet het geval.

Voor de Staten die gebonden zijn door het Tweede Aanvullend Protocol is artikel 5 vervangen door artikel 2 ervan, dat het toepassingsgebied van het Verdrag met betrekking tot dit soort van delicten uitbreidt.

Uitlevering van eigen onderdanen (artikel 6)

Krachtens artikel 6 is de nationaliteit van de opgeëiste persoon een facultatieve weigeringsgrond voor uitlevering. Hoewel uitlevering van eigen onderdanen dus toegelaten is, blijft de uitlevering van een Belg door België in de huidige stand van het Belgisch recht uitgesloten.

Er moet worden onderstreept dat de Scandinavische landen (Denemarken, Noorwegen, Zweden, Finland, IJsland) hebben verklaard dat zij aan het woord "onderdaan" een ruime definitie geven. Dit begrip omvat zowel de onderdanen van die landen als de vreemdelingen die in een van die landen hun woonplaats hebben.

Indien België de uitlevering van een Belg weigert en de aangezochte Staat aan ons land vraagt om strafvervolgning in te stellen overeenkomstig artikel 6.2° van het Europees Verdrag, moet de aangezochte Belgische autoriteit nagaan of zij daartoe bevoegd is conform artikel 6 en volgende van de voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering.

Plaats waar het feit begaan is (artikel 7)

Wanneer het strafbare feit volgens de wetgeving van de aangezochte Staat geheel of ten dele op haar grondgebied of op een daarmee gelijkgestelde plaats is gepleegd, kan de aangezochte Staat uitlevering weigeren.

Wanneer het strafbare feit is begaan buiten het grondgebied van de verzoekende Staat, kan de uitlevering slechts worden geweigerd indien de wetgeving van de aangezochte Staat vervolging van een dergelijk buiten haar grondgebied gepleegd strafbaar feit niet toelaat.

Ter zake is het belangrijk eraan te herinneren dat de Belgische rechterlijke autoriteit die een verzoek tot uitlevering wenst te formuleren voor feiten die buiten Belgisch grondgebied zijn gepleegd rekening moet houden met de gevolgen van artikel 12 van de voorafgaande Titel van het Wetboek van Strafvordering op het instellen van vervolging in België. Krachtens die bepaling en behoudens uitdrukkelijk bepaalde uitzonderingen is de extraterritoriale bevoegdheid van de Belgische rechter slechts geldig als de verdachte in België gevonden wordt (dat betekent dat hij minstens op het Belgische grondgebied aanwezig was op een of ander tijdstip van de vervolging).

Vervolging ter zake van dezelfde feiten (artikel 8)

De aangezochte Staat kan uitlevering weigeren indien de opgeëiste persoon door de autoriteiten van die Staat wordt vervolgd ter zake van feiten waarvoor uitlevering is verzocht.

Non bis in idem (artikel 9)

Uitlevering wordt niet toegestaan wanneer de persoon wiens uitlevering is verzocht, door de bevoegde autoriteiten van de aangezochte Staat onherroepelijk is berecht ter zake van de feiten waarop het verzoek gegrond was. Uitlevering kan worden geweigerd indien bedoelde autoriteiten hebben besloten ter zake van hetzelfde feit of dezelfde feiten geen vervolging in te stellen, dan wel een ingestelde vervolging te staken.

Voor de gebonden Partijen wordt die bepaling aangevuld met artikel 2 van het Eerste Aanvullend Protocol.

Prescription (article 10)

L'article 10 précise que l'extradition ne sera pas accordée si la prescription de l'action ou de la peine est acquise d'après le droit d'une des Parties.

La loi des deux Etats intéressés est donc prise en considération alors que l'article 7 de la loi du 15 mars 1874 sur l'extradition ne vise que la prescription éventuelle de la poursuite ou de la peine en Belgique.

Il résulte cependant du rapport annexé à la Convention que la Partie requise ne doit et ne peut vérifier que l'état de sa propre prescription et qu'il ne lui appartient pas de juger si la prescription est intervenue ou non dans l'Etat requérant, mais qu'elle doit, le cas échéant, demander cette information à l'Etat requérant.

Pour les Etats Schengen, il convient également d'être attentif au texte de l'article 62 1° de la Convention de Schengen, qui stipule qu'en ce qui concerne l'interruption de la prescription, seules sont applicables les dispositions de la Partie contractante requérante.

Peine capitale (article 11)

La circonstance que le fait pour lequel l'extradition est demandée est puni de la peine de mort constitue une cause de refus facultatif. Il appartient donc à l'autorité requérante de donner dans ce cas des assurances suffisantes que la peine de mort ne sera pas exécutée.

Requête et pièces à l'appui (article 12)

L'article 12 énumère les pièces à produire; celles-ci pourront être transmises soit par la voie diplomatique, soit selon une autre voie convenue par arrangement direct entre Parties.

La Belgique a déclaré qu'elle n'acceptait pas le Titre V du Deuxième Protocole additionnel qui modifie l'article 12 de la Convention.

Dès lors, au sein de l'Union européenne, la transmission de la requête se fait directement entre Ministères compétents pour les Etats qui ont ratifié la Convention de Schengen ou l'Accord de San Sebastian. Hors Union européenne la règle reste la voie diplomatique.

Complément d'information (article 13)

L'article 13 permet à la Partie requise de demander, en cas de nécessité, un complément d'information et de fixer un délai pour l'obtention de celui-ci.

Règle de la spécialité (article 14)

Le § 1er de l'article 14 établit le principe qu'un individu extradé ne pourra être ni poursuivi, ni jugé, ni détenu pour un fait autre que celui ayant motivé l'extradition.

Toutefois, des exceptions sont prévues :

a) lorsque l'Etat requis acquiesce à une demande circonstanciée de l'Etat requérant, demande accompagnée d'un procès-verbal judiciaire consignait une déclaration de l'extradé;

b) lorsque l'extradé, après élargissement, n'a pas quitté dans les 45 jours le territoire de l'Etat requérant, ou qu'il y est retourné après l'avoir quitté.

Ceci n'empêche pas l'Etat requérant, d'une part, de procéder au renvoi éventuel du territoire de l'intéressé et, d'autre part, d'interrompre la prescription conformément à sa législation, y compris le recours à une procédure par défaut.

Le changement éventuel de qualification du fait est également visé par l'article 14.

La Convention ne contient pas de disposition qui donne la possibilité à la personne concernée par l'extradition de renoncer à la garantie de la spécialité. Or, cette faculté, qui permet la simplification de la procédure d'extradition, est de pratique constante en droit belge, depuis la fin du XIXème siècle (circulaire ministérielle du 18 avril 1888).

La Belgique a dès lors fait la déclaration suivante :

« La Belgique considère que la règle de la spécialité n'est pas applicable lorsque la personne réclamée par elle aura consenti expressément à être poursuivie et punie de quelque chef que ce soit et ce devant l'autorité judiciaire de l'Etat requis, si cette possibilité est prévue dans le droit de cet Etat. Si, par contre, l'extradition est demandée à la Belgique, celle-ci considère, que lorsque la personne à extraditer a renoncé formellement aux formalités et garanties de l'extradition, la règle de la spécialité n'est plus applicable. »

Verjaring (artikel 10)

In artikel 10 is gesteld dat uitlevering niet wordt toegestaan indien volgens het recht van een van de Partijen het recht op strafvervolgning dan wel de straf is verjaard.

Er moet dus rekening te worden gehouden met de wet van de twee betrokken Staten, terwijl artikel 7 van de Uitleveringswet van 15 maart 1874 alleen betrekking heeft op de eventuele verjaring van het recht op strafvervolgning of van de straf in België.

Uit het toelichtend verslag bij het Verdrag blijkt evenwel dat de aangezochte Partij de verjaring van de feiten enkel kan en moet nagaan in haar intern recht en het niet aan haar is te oordelen of de zaak reeds is verjaard in de verzoekende Staat. In voorkomend geval moet de aangezochte Partij zulks evenwel aan de verzoekende Staat vragen.

Wat de Schengen-landen betreft, moet ook worden gewezen op artikel 62, 1°, van het Akkoord van Schengen naar luid waarvan op stuiting van de verjaring uitsluitend de voorschriften van de verzoekende Overeenkomstsluitende Partij van toepassing zijn.

Doodstraf (artikel 11)

De omstandigheid dat op het feit waarvoor uitlevering wordt verzocht de doodstraf staat, is een facultatieve weigeringsgrond. Het is dus aan de verzoekende autoriteit om in dit geval op afdoende wijze te waarborgen dat de doodstraf niet wordt uitgevoerd.

Verzoek en stukken ter ondersteuning daarvan (artikel 12)

Artikel 12 geeft een opsomming van de over te leggen stukken. Zulks kan geschieden langs diplomatieke weg of de Partijen kunnen ter zake rechtstreeks een wijze van toezending overeenkomen.

België heeft verklaard Titel V van het Tweede Aanvullend Protocol tot wijziging van artikel 5 van het Verdrag niet te aanvaarden.

In de Europese Unie wordt het verzoek rechtstreeks overgezonden tussen de bevoegde Ministeries, wat de Staten betreft die het Akkoord van Schengen of het Akkoord van San Sebastian hebben bekrachtigd. Buiten de Europese Unie blijft verzending langs diplomatieke weg de regel.

Aanvullende inlichtingen (artikel 13)

Krachtens artikel 13 kan de aangezochte Partij indien nodig aanvullende inlichtingen vragen en een termijn stellen waarbinnen deze ontvangen moeten zijn.

Specialiteitsbeginsel (artikel 14)

Krachtens artikel 14, § 1, kan de uitgeleverde personen niet worden vervolgd, berecht of in hechtenis genomen wegens een ander feit dan dat welk de reden tot uitlevering is geweest.

Er zijn evenwel uitzonderingen :

a) wanneer de aangezochte Staat instemt met een met redenen omkleed verzoek van de verzoekende Staat, dat vergezeld is van een door een rechterlijk ambtenaar opgemaakt proces-verbaal waarin de verklaringen van de uitgeleverde persoon zijn opgenomen;

b) wanneer de uitgeleverde persoon na zijn invrijheidstelling het grondgebied van de verzoekende Staat niet binnen 45 dagen heeft verlaten of indien hij er is teruggekeerd na het te hebben verlaten.

Zulks belet de verzoekende Staat niet om enerzijds betrokkene eventueel terug te zenden en anderzijds de verjaring te stuiten overeenkomstig haar wetgeving met inbegrip van een procedure bij verstek.

De eventuele wijziging van de omschrijving van het feit worden eveneens geregeld in artikel 14.

Het Verdrag bevat geen bepaling die aan de persoon op wie de uitlevering betrekking heeft, de mogelijkheid biedt af te zien van de waarborgen geboden door het specialiteitsbeginsel. Van die mogelijkheid, die erop is gericht de uitleveringsprocedure te vereenvoudigen, wordt in het Belgische recht evenwel voortdurend gebruik gemaakt sedert het einde van de XIX^{de} eeuw (ministeriële omzendbrief van 18 april 1888).

België heeft bijgevolg de volgende verklaring afgelegd:

« België is van oordeel dat het specialiteitsbeginsel niet toepasselijk is, wanneer de betrokken persoon uitdrukkelijk toegestemd heeft om op het even welke grond vervolgd en gestraft te worden door de gerechtelijke overheid van de aangezochte Staat, indien deze mogelijkheid voorzien is in het recht van deze Staat. Indien daarentegen de uitlevering aan België gevraagd wordt, gaat België ervan uit dat, wanneer de uit te leveren persoon formeel afstand gedaan heeft van de formaliteiten en waarborgen van de uitlevering, het specialiteitsbeginsel niet meer toepasselijk is ».

Réextradition à un Etat tiers (article 15)

L'article 15 vise le cas où l'individu remis à la Partie requérante serait recherché par une autre Partie contractante ou par un Etat tiers; cette remise nécessite le consentement de l'Etat requis et éventuellement la production des pièces prévues à l'article 12.

Cette disposition a fait l'objet de la déclaration suivante :

« La Belgique considère que l'exception prévue à l'article 15 est étendue, au cas où la personne qui a été remise à la Belgique, a renoncé conformément au droit de la Partie requise à la spécialité de l'extradition. »

Il convient d'être attentif au fait que lorsque la personne réclamée s'est prononcée en faveur de son extradition dans le cadre de la procédure interne à la Partie requise, cela n'implique pas nécessairement, comme en droit belge, la renonciation à la règle de la spécialité.

Arrestation provisoire (article 16)

Le système est le suivant :

— en cas d'urgence, les autorités compétentes (en Belgique, les autorités judiciaires) peuvent demander l'arrestation provisoire de l'individu recherché;

— la demande doit indiquer l'existence d'une des pièces prévues à l'article 12 2. a) de la Convention européenne (soit une décision de condamnation exécutoire soit un mandat d'arrêt ou tout autre acte ayant la même force), faire part de l'intention d'envoyer une demande d'extradition, mentionner l'infraction pour laquelle l'extradition sera demandée, le temps et le lieu où elle a été commise ainsi que, dans la mesure du possible, le signalement de l'individu recherché;

— la demande est transmise aux autorités compétentes de la Partie requise soit par voie diplomatique soit directement par voie postale ou télégraphique soit par l'Organisation internationale de Police criminelle (Interpol), soit par tout autre moyen laissant une trace écrite ou admis par la Partie requise; l'autorité requérante est informée sans délai de la suite donnée à sa demande;

— par dérogation à l'article 5 de la loi belge sur les extraditions, l'arrestation provisoire pourra prendre fin si, dans le délai de 18 jours après l'arrestation, la Partie requise n'a pas été saisie de la demande d'extradition et des pièces mentionnées à l'article 12; elle ne devra en aucun cas excéder 40 jours après l'arrestation; la mise en liberté provisoire est possible à tout moment, sauf pour la Partie requise à prendre toute mesure qu'elle estimera nécessaire en vue d'éviter la fuite de l'individu réclamé. Le délai maximum de 40 jours est, comme précédemment dans le cadre Schengen, d'application;

— la mise en liberté ne s'oppose pas à une nouvelle arrestation et à l'extradition si la demande d'extradition parvient ultérieurement.

Les autorités judiciaires doivent être attentives à la réserve française selon laquelle la France exige en cas de demande d'arrestation provisoire un bref exposé des faits mis à charge de la personne réclamée.

Dans le cadre de la Convention de Schengen il convient de tenir compte de l'application de l'article 64 (signalement S.I.S.).

Concours de requêtes (article 17)

Cette disposition prévoit qu'en cas de concours de requêtes par plusieurs Etats, soit pour les mêmes faits, soit pour des faits différents, c'est la Partie requise qui choisit, compte tenu de tous les éléments à la cause.

Remise de l'extradé (article 18)

Cette disposition concerne la remise de l'extradé. L'alinéa 4 précise que, sous réserve de cas de force majeure, si l'individu n'a pas été reçu à la date fixée, il pourra être mis en liberté à l'expiration d'un délai de

Verderlevering aan een derde Staat (artikel 15)

Artikel 15 heeft betrekking op het geval waarin een persoon die aan de verzoekende Partij is overgedragen, door een andere Verdragsluitende Partij of door een derde Staat wordt gezocht. Die overdracht vereist de instemming van de aangezochte Staat en eventueel de overlegging van de in artikel 12 bedoelde stukken.

In verband met die bepaling is de volgende verklaring afgelegd:

« België is van oordeel dat de uitzondering, voorzien in artikel 15, zich uitstrekt tot het geval dat de persoon die aan België overgedragen is, formeel afstand gedaan heeft van het recht van de aangezochte Staat of de specialiteit van de uitlevering ».

Ingeval de opgeëiste persoon evenwel heeft gekozen voor een uitlevering in het kader van de interne procedure van de aangezochte Staat, betekent zulks niet noodzakelijk dat afstand wordt gedaan van het specialiteitsbeginsel, zoals in het Belgische recht het geval is.

Voorlopige aanhouding (artikel 16)

Ter zake geldt de volgende regeling :

— in dringende gevallen mogen de bevoegde autoriteiten (in België de rechterlijke autoriteiten) om de voorlopige aanhouding van de gezochte persoon verzoeken;

— het verzoek moet vermelden dat een van in artikel 12.2 a) van het Europees Verdrag bedoelde stukken aanwezig is (een voor tenuitvoerlegging vatbare veroordeling, een bevel tot aanhouding of iedere andere akte met dezelfde kracht), kennis geven van het voornemen een uitleveringsverzoek te zenden, het vermeldt tevens het strafbaar feit waarvoor uitlevering wordt verzocht, het moment waarop en de plaats waar het is begaan en, voor zover zulks mogelijk is, het signalement van de gezochte persoon;

— het verzoek wordt aan de bevoegde autoriteiten van de aangezochte Partij toegezonden, hetzij langs diplomatieke weg, hetzij rechtstreeks per post of telegram, hetzij via de Internationale Organisatie voor criminele politie (Interpol), hetzij via enig ander middel waarbij een schriftelijk bewijs van het verzoek blijkt of dat door de aangezochte Partij wordt aanvaard. De verzoekende Partij wordt onverwijld ingelicht omtrent het gevolg dat aan haar verzoek is gegeven;

— in afwijking van artikel 5 van de Belgische Uitleveringswet kan de voorlopige aanhouding worden beëindigd indien de aangezochte Partij niet binnen een termijn van 18 dagen na het begin van de aanhouding het uitleveringsverzoek en de in artikel 12 genoemde stukken ontvangen heeft; de voorlopige aanhouding mag in geen geval langer duren dan 40 dagen. Voorlopige invrijheidstelling is op ieder ogenblik mogelijk met dien verstande dat de aangezochte Partij daarbij alle maatregelen moet nemen die zij noodzakelijk acht om de vlucht van de opgeëiste persoon te voorkomen. Zoals in het verleden in het kader van het Akkoord van Schengen is de maximumtermijn van 40 dagen toepasselijk;

— de invrijheidstelling vormt geen beletsel voor een nieuwe aanhouding en voor uitlevering indien het uitleveringsverzoek alsnog wordt ontvangen.

De rechterlijke autoriteiten moeten rekening houden met het Franse voorbehoud, volgens welk Frankrijk in geval van een vraag tot voorlopige aanhouding, een korte uiteenzetting van de feiten ten laste van de opgeëiste persoon eist.

In het kader van het Akkoord van Schengen moet rekening worden gehouden met de toepassing van artikel 64 (signalering in het S.I.S.).

Samenloop van verzoeken (artikel 17)

In deze bepaling is gesteld dat wanneer verscheidene Staten tegelijkertijd een verzoek indienen, hetzij op grond van dezelfde feiten, hetzij voor verschillende feiten, de aangezochte Partij, rekening houdend met alle omstandigheden van de zaak, moet kiezen aan wie betrokkene wordt uitgeleverd.

Overlevering van de uitgeleverde (artikel 18)

Deze bepaling betreft de overlevering van de uitgeleverde. Naar luid van het 4de lid kan de opgeëiste persoon, onverminderd een geval van overmacht, indien hij niet op de vastgestelde datum is overgenomen,

15 jours à compter de la date fixée et devra en tout cas, être libéré après 30 jours.

Afin d'éviter que tout individu désirant s'opposer à une remise à la Partie requérante introduise un recours dans le but d'obtenir sa libération grâce uniquement à la longueur de la procédure, la Belgique a formulé la réserve suivante :

« L'obligation de la mise en liberté à l'expiration du délai de 30 jours prévue au § 4 de l'article 18 ne sera pas applicable dans le cas où l'individu réclamé aura introduit un recours contre la décision d'extradition ou concernant la légalité de sa détention. »

Remise ajournée ou conditionnelle (article 19)

Il est possible, en vertu de cette disposition, à la Partie requise d'ajourner la remise de l'individu réclamé pour qu'il puisse être poursuivi par elle ou, s'il a déjà été condamné, pour qu'il puisse purger, sur son territoire, une peine encourue à raison d'un fait autre que celui pour lequel l'extradition est demandée. Au lieu d'ajourner la remise, la Partie requise peut remettre temporairement à la Partie requérante l'individu réclamé dans des conditions à déterminer d'un commun accord entre elles. La Belgique a déclaré dans une réserve qu'elle n'accordera l'extradition temporaire que s'il s'agit d'une personne qui subit une peine sur son territoire et si des circonstances particulières l'exigent.

L'extradition temporaire ne peut donc être autorisée avant la condamnation définitive de la personne en Belgique. Elle est, en outre, subordonnée à la présentation par l'Etat requérant d'éléments justifiant la remise temporaire de la personne avant qu'elle ne puisse bénéficier d'une libération provisoire en vue d'extradition.

Remise d'objets (article 20)

Il convient d'être attentif à cette disposition qui concerne la remise d'objets et leur saisie préalable.

L'autorité centrale (Ministère de la Justice) insère en général dans toute requête d'extradition une demande visant à ce que l'argent et les biens éventuellement saisis à charge de la personne réclamée soient mis à la disposition de la Justice belge.

Transit (article 21)

Le § 5 de cet article permet aux Parties de déclarer qu'elles n'accorderont le transit d'un individu qu'aux mêmes conditions que celles de l'extradition.

Estimant que l'individu en transit doit bénéficier des mêmes garanties que l'individu extradé, la Belgique a fait, comme la France, l'Espagne et la Suède, la déclaration suivante:

« Le Gouvernement belge n'accordera le transit sur son territoire qu'aux mêmes conditions que celles de l'extradition. »

Il s'ensuit notamment qu'il refusera le transit de ses nationaux.

Procédure (article 22)

La procédure applicable à l'extradition et à l'arrestation provisoire est celle de l'Etat requis.

Langues à employer (article 23)

Les pièces à produire seront rédigées soit dans la langue de la Partie requérante soit dans celle de la Partie requise, cette dernière pouvant réclamer une traduction dans la langue officielle du Conseil de l'Europe qu'elle choisira (le français ou l'anglais).

La Belgique a fait la déclaration suivante :

« Si la demande d'extradition et les documents à produire sont rédigés dans la langue de la Partie requérante et que cette langue n'est ni le néerlandais, ni le français ni l'allemand, ils doivent être accompagnés d'une traduction en langue française ».

Frais (article 24)

La question des frais est réglée de la façon suivante :

— les frais occasionnés sur le territoire de la Partie requise sont à charge de celle-ci;

na afloop van een termijn van 15 dagen te rekenen van die datum, in vrijheid worden gesteld en wordt hij in elk geval in vrijheid gesteld na verloop van een termijn van 30 dagen.

Teneinde te voorkomen dat elke persoon, die zich wil verzetten tegen zijn overlevering aan de verzoekende Partij, rechtsmiddelen zou aanwenden met de bedoeling zijn vrijlating te bewerkstelligen enkel door de duur van de procedure, heeft België het volgende voorbehoud geformuleerd :

« De verplichte invrijheidstelling na het verstrijken van de termijn van 30 dagen, voorzien in §4 van artikel 18, is niet van toepassing in het geval dat de betrokken persoon een rechtsmiddel aanwendt tegen de uitleveringsbeslissing of in verband met de wettelijkheid van zijn hechtenis ».

Uitgestelde of voorwaardelijke overlevering (artikel 19)

Krachtens deze bepaling kan de aangezochte Partij de overlevering van de opgeëiste persoon uitstellen opdat deze door haar zou kunnen worden vervolgd of, indien hij reeds veroordeeld is op haar grondgebied, een straf zou kunnen ondergaan wegens een ander feit dan dat waarvoor om de uitlevering is verzocht. In plaats van de overlevering uit te stellen, kan de aangezochte Partij de opgeëiste persoon tijdelijk aan de verzoekende Partij overleveren onder door de beide Partijen, in onderling overleg, vast te stellen voorwaarden. De Belgische Staat heeft in een voorbehoud verklaard dat zij tijdelijke uitlevering slechts toestaat indien het gaat om een persoon die op haar grondgebied een straf ondergaat en indien bijzondere omstandigheden zulks vereisen.

Tijdelijke uitlevering kan dus niet worden toegestaan voor de definitieve veroordeling van de opgeëiste persoon in België en is bovendien onderworpen aan de overlegging door de verzoekende Partij van elementen ter verantwoording van een tijdelijke overlevering van de persoon voor hij in aanmerking komt voor voorlopige invrijheidstelling met het oog op uitlevering.

Overdracht van voorwerpen (artikel 20)

Er moet aandacht worden geschonken aan deze bepaling die de overdracht van voorwerpen en de voorafgaande inbeslagneming ervan betreft.

Doorgaans voegt de centrale autoriteit (Ministerie van Justitie) bij elk uitleveringsverzoek een verzoek om het geld en de goederen die eventueel lastens de opgeëiste persoon in beslag zijn genomen, ter beschikking te stellen van het Belgische gerecht.

Doortocht (artikel 21)

Krachtens § 5 van dit artikel kunnen de Partijen verklaren dat zij de doortocht van een persoon slechts zullen toestaan onder dezelfde voorwaarden als die welke gelden voor uitlevering.

Aangezien wordt geoordeeld dat een persoon die zich in doortocht bevindt dezelfde waarborgen moet genieten als een uitgeleverd persoon, heeft België, net als Frankrijk, Spanje en Zweden, de volgende verklaring afgelegd:

« De Belgische Regering staat de doortocht over haar grondgebied enkel toe, onder dezelfde voorwaarden als de uitlevering ».

Zulks betekent meer bepaald dat de doortocht van eigen onderdanen wordt geweigerd.

Procedure (artikel 22)

De procedure van de aangezochte Staat is van toepassing op de uitlevering en op de voorlopige aanhouding.

Talen (artikel 23)

De over te leggen stukken moeten zijn gesteld in de taal van de verzoekende Partij of in die van de aangezochte Partij. Laatstgenoemde Partij kan een vertaling eisen in de door haar te kiezen officiële taal van de Raad van Europa (Frans of Engels).

België heeft de volgende verklaring afgelegd:

« Indien het uitleveringsverzoek en de over te leggen stukken opgesteld zijn in de taal van de verzoekende Staat, en deze taal niet het Nederlands, het Frans of het Duits is, moeten zij vergezeld gaan van een vertaling in het Frans ».

Kosten (artikel 24)

De kosten zijn geregeld als volgt :

— de op het grondgebied van de aangezochte Partij gemaakte kosten komen ten laste van die Partij;

— les frais occasionnés par le transit à travers le territoire de la Partie requérante sont à charge de la Partie requérante (c'est un changement par rapport à la pratique généralement appliquée antérieurement).

Un paragraphe de cet article est consacré aux frais de transport occasionnés, pour certaines Parties contractantes, suite à une extradition en provenance d'un territoire non métropolitain.

Définition des "mesures de sûreté" (article 25)

Cette définition est conforme à celle donnée par l'article 1er, § 1er, de la loi belge sur l'extradition.

En droit belge, c'est le cas de l'internement des malades mentaux prononcé en vertu de la loi du 9 avril 1930 de défense sociale à l'égard des anormaux et des délinquants d'habitude, remplacée par la loi du 1er juillet 1964. C'est également le cas pour la mise à disposition du gouvernement des récidivistes et délinquants d'habitude réglée par la même loi.

Réserves (article 26)

Cette disposition permet de formuler une ou plusieurs réserves au sujet d'une ou de plusieurs dispositions de la Convention. La Belgique a, comme il ressort de ce qui précède, utilisé cette faculté.

Il est important de souligner que seule la Slovanie n'a fait ni réserves ni déclarations à la Convention européenne d'extradition.

L'article 27 concerne l'application territoriale, l'article 28 les relations entre la Convention et les Traités bilatéraux, les articles 29 et suivants concernent la procédure de mise en vigueur.

Le Premier Protocole additionnel à la Convention européenne d'extradition, fait à Strasbourg le 15 octobre 1975.

Le texte du Premier Protocole additionnel à la Convention européenne d'extradition a deux objets :

- 1) préciser et compléter la notion d'infraction politique;
- 2) compléter et élargir le champ d'application de la règle "non bis in idem".

L'article 1er du Protocole précise que ne seront pas considérés comme infraction politique :

— les crimes contre l'humanité prévus par la Convention ONU du 9 décembre 1948 pour la prévention et la répression du crime de génocide;

— les infractions prévues par les 4 conventions de Genève, soit l'article 50 de la Convention pour l'amélioration du sort des blessés et des malades dans les forces armées en campagne, 51 de la Convention pour l'amélioration du sort des blessés, des malades et des naufragés des forces armées sur mer, 130 de la Convention relative au traitement des prisonniers de guerre et 147 de la Convention relative à la protection des civils en temps de guerre;

— toutes violations analogues aux lois de guerre.

Ces adjonctions à l'article 3 de la Convention d'extradition correspondent à la tendance contemporaine de considérer que certains crimes sont d'une telle gravité qu'aucune justification ne peut leur être donnée et qu'aucune immunité ne peut être accordée à leurs auteurs.

Cette tendance à limiter l'exception d'extradition pour infraction politique est tempérée par la clause de non discrimination de l'article 3 de la Convention qui permettra toujours le refus d'extradition vers des Etats non démocratiques.

Il convient également de tenir compte de la Convention européenne pour la répression du terrorisme du 27 janvier 1977 qui dépolitise une série d'autres actes criminels dans le contexte de l'extradition.

L'article 2 du Protocole complète l'article 9 de la Convention européenne d'extradition relatif au principe "non bis in idem". Dans l'article 9 on n'applique la notion qu'aux cas où un jugement a été rendu sur le territoire de la Partie requise, ou que celle-ci n'a pas engagé de poursuites ou a mis fin à des poursuites.

Le Protocole ajoute à ces cas la possibilité de refuser l'extradition si un jugement a été rendu dans un Etat tiers mais Partie à la Convention, jugement qui répond à certaines conditions :

- soit en cas d'acquiescement;
- soit au cas où la peine a été entièrement subie ou a fait l'objet d'une grâce ou d'une amnistie;

— de uit hoofde van de doortocht door het grondgebied van de Partij aan wie doortocht is verzocht gemaakte kosten komen ten laste van de verzoekende Partij (dit is een wijziging in vergelijking met de voordien meestal toegepaste praktijk).

In dit artikel is een paragraaf gewijd aan de vervoerkosten voor bepaalde Verdragsluitende Partijen ingeval van uitlevering vanuit een niet tot het moederland behorend gebied.

Definitie van het woord "maatregelen" (artikel 25)

Deze definitie stemt overeen met die in artikel 1, § 1, van de Belgische Uitleveringswet.

In het Belgische recht betreft het de internering van geesteszieken, opgelegd krachtens de wet van 9 april 1930 tot bescherming van de maatschappij tegen abnormalen en de gewoontemisdadigers, vervangen door de wet van 1 juli 1964. Het heeft ook betrekking op de terbeschikkingstelling van de regering van recidivisten en gewoontemisdadigers, geregeld door dezelfde wet.

Voorbehouden (artikel 26)

Deze bepaling biedt de mogelijkheid een of meer voorbehoud(en) te maken betreffende een of meer bepaling(en) van het Verdrag. Uit wat voorafgaat blijkt dat België van die mogelijkheid gebruik gemaakt heeft.

Er moet worden onderstreept dat enkel Slovenië geen voorbehoud heeft gemaakt of verklaringen heeft afgelegd ten aanzien van het Europees Verdrag betreffende uitlevering.

Artikel 27 betreft de territoriale toepasselijkheid, artikel 28 gaat over de verhouding tussen het Verdrag en bilaterale Overeenkomsten, de artikelen 29 en volgende hebben betrekking op de procedure inzake inwerkingtreding.

Het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag betreffende Uitlevering, opgemaakt te Straatsburg op 15 oktober 1975

Het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag betreffende uitlevering heeft twee doelstellingen:

- 1) het begrip "politiek delict" nader omschrijven en aanvullen;
- 2) het toepassingsgebied van de regel "non bis in idem" aanvullen en uitbreiden.

In artikel 1 van het Protocol is bepaald dat de volgende delicten niet als een politiek delict worden beschouwd:

— misdrijven tegen de menselijkheid bedoeld in het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de voorkoming en de bestraffing van genocide d.d. 9 december 1948;

— de inbreuken bedoeld in de vier Verdragen van Genève, te weten, artikel 50 van het Verdrag voor de verbetering van het lot der gewonden en zieken, zich bevindend bij de strijdkrachten te velde, artikel 51 van het Verdrag voor de verbetering van het lot der gewonden, zieken en schipbreukelingen van de strijdkrachten ter zee, artikel 130 van het Verdrag betreffende de behandeling van krijgsgevangenen, en artikel 147 van het Verdrag betreffende de bescherming van burgers in oorlogstijd;

— alle soortgelijke schendingen van de wetten van de oorlog.

Deze aanvullingen van artikel 3 van het Verdrag betreffende uitlevering beantwoorden aan de hedendaagse tendens, bepaalde misdaden als zodanig ernstig te beschouwen dat zij op geen enkele wijze kunnen worden verantwoord en dat aan de daders geenszins vrijstelling van strafvervolgning kan worden toegekend.

Deze tendens tot beperking van de weigering tot uitlevering voor politieke delicten wordt evenwel afgezwakt door de "niet-discriminatie"-clausule bedoeld in artikel 3 van het Verdrag, op grond waarvan de uitlevering naar niet-democratische landen steeds kan worden geweigerd.

Er moet tevens rekening worden gehouden met het Europees Verdrag tot bestrijding van terrorisme van 27 januari 1977 dat een aantal andere strafbare feiten in het kader van uitlevering niet als politiek delict beschouwt.

Artikel 2 van het Protocol is een aanvulling van artikel 9 van het Europees Verdrag betreffende uitlevering betreffende het beginsel "non bis in idem". Krachtens artikel 9 wordt dat beginsel slechts toegepast indien reeds een vonnis is gewezen op het grondgebied van de aangezochte Partij en laatstgenoemde geen vervolging heeft ingesteld of de vervolging heeft gestaakt.

Daarnaast voorziet het Protocol in de mogelijkheid om de uitlevering te weigeren wanneer ter zake reeds een vonnis gewezen is in een derde Staat die evenwel Partij is bij het Verdrag en dat vonnis aan bepaalde voorwaarden voldoet :

- hetzij in geval van vrijspraak;
- hetzij ingeval de straf geheel is ondergaan of bij wege van gratie of amnestie is kwijtgescholden;

— soit en cas de déclaration de culpabilité non assortie de peine.

Toutefois l'extradition pourrait néanmoins être accordée :

— si le fait a été commis contre une personne ou un bien de caractère public;

— si l'intéressé avait un caractère public dans l'Etat requérant;

— si le fait a été commis sur le territoire de l'Etat requérant.

Outre la Belgique ce Protocole est actuellement ratifié par 20 pays du Conseil de l'Europe, 6 ont fait des déclarations. Comme je l'ai indiqué précédemment, il n'est cependant pas applicable dans nos rapports avec les Pays-Bas.

Le Danemark, la Hongrie, l'Islande, la Norvège et la Suède ont déclaré ne pas accepter le Titre I du Protocole qui précise et complète la notion d'infraction politique.

Le Deuxième Protocole additionnel à la Convention européenne d'extradition, fait à Strasbourg le 17 mars 1978.

Le deuxième Protocole additionnel à la Convention européenne d'extradition a pour objet de compléter le § 2 de l'article 2 de la Convention, de remplacer son article 5 et le § 1er de l'article 12 et d'inclure dans la Convention deux articles nouveaux :

— l'un relatif aux jugements par défaut;

— l'autre aux infractions amnistiées.

L'article 1er complète l'article 2 de la Convention relatif aux faits permettant l'extradition accessoire en ajoutant les faits qui ne sont passibles que d'une sanction pécuniaire.

L'article 2 du Protocole remplace l'article 5 de la Convention relatif aux infractions fiscales. Cet article dispose que, en matière de taxes et d'impôts, de douane et de change, l'extradition doit avoir lieu, même en l'absence de tout arrangement entre Parties contractantes, comme le prévoyait l'article 5 de la Convention de 1957, chaque fois que l'infraction fiscale au regard de la législation de l'Etat requérant, correspond au regard de la législation de l'Etat requis, à une infraction de même nature.

Afin de permettre que la condition de double incrimination soit remplie, le Protocole précise que les faits doivent correspondre, selon la loi de la Partie requise, à une infraction de même nature.

L'article 3 complète la Convention pour ce qui concerne les jugements par défaut. L'extradition peut être refusée mais elle sera accordée si la Partie requérante donne des assurances jugées suffisantes par la Partie requise que l'intéressé a droit à une nouvelle procédure de jugement.

L'article 4 précise que l'extradition ne sera pas accordée pour une infraction amnistiée dans l'Etat requis, pour autant que celui-ci ait eu compétence pour poursuivre cette infraction selon sa propre loi pénale.

L'article 5 concerne la transmission des requêtes : la voie diplomatique devient accessoire au profit de la transmission directe. La Belgique a cependant déclaré qu'elle n'acceptait pas l'application de cette disposition. La voie diplomatique prévue par le paragraphe 1er de l'article 12 de la Convention européenne d'extradition reste dès lors d'application (v. supra).

Outre la Belgique, le Deuxième Protocole a été ratifié par 26 pays du Conseil de l'Europe. Neuf de ces pays ont fait des réserves ou déclarations. Il n'est cependant pas applicable, actuellement, dans nos rapports avec les Pays-Bas (v. supra).

La Suisse a déclaré ne pas accepter le Titre II du Protocole concernant les infractions fiscales.

L'Accord entre les Etats membres des Communautés européennes relatif à la simplification et à la modernisation des modes de transmission des demandes d'extradition, fait à San Sebastian le 26 mai 1989.

Cet Accord a pour objectif de simplifier et de moderniser les modes de transmission des demandes d'extradition entre les pays de l'Union européenne.

L'article 1er permet aux Etats Parties de déterminer l'autorité centrale responsable de la transmission des demandes d'extradition. Cette autorité peut être le Ministère des Affaires étrangères, celui de la Justice ou, en ce qui concerne les Etats fédéraux, les Ministères de la Justice de chaque entité fédérée. En ce qui concerne la Belgique, le Gouvernement

— hetzij de dader van het strafbare feit schuldig is bevonden zonder oplegging van een sanctie.

Uitlevering kan evenwel worden toegestaan als :

— het feit is gepleegd tegen een tot de overheidsdienst behorende persoon of dienst;

— betrokkene zelf tot de overheidsdienst van de verzoekende Staat behoort;

— het feit is gepleegd op het grondgebied van de verzoekende Staat.

Naast België hebben thans nog 20 andere landen van de Raad van Europa dit Protocol bekrachtigd. Zes ervan hebben verklaringen afgelegd. Zoals ik hiervoor reeds aangaf, is het Protocol echter niet toepasselijk op onze betrekkingen met Nederland.

Denemarken, Hongarije, IJsland, Nederland, Noorwegen en Zweden hebben verklaard Titel I van het Protocol, dat het begrip politiek delict nader bepaalt en aanvult, niet te aanvaarden.

Het Tweede Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag betreffende uitlevering, opgemaakt te Straatsburg op 17 maart 1978

Het Tweede Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag betreffende uitlevering strekt ertoe artikel 2, § 2, van het Verdrag aan te vullen, artikel 5 en artikel 12, § 1, te vervangen en in het Verdrag twee nieuwe artikelen in te voegen :

— het ene met betrekking tot bij verstek gewezen vonnissen;

— het andere met betrekking tot strafbare feiten waarvoor amnestie is verleend.

Artikel 1 vult artikel 2 van het Verdrag betreffende feiten waarvoor bijkomende uitlevering is toegestaan, aan met de bepaling dat zulks ook geldt voor feiten die slechts strafbaar zijn met geldstraffen.

Artikel 2 vervangt artikel 5 van het Verdrag dat betrekking heeft op fiscale delicten. Dit artikel bepaalt dat inzake retributies, belastingen, douane en deviezen, zelfs ongeacht enige regeling ter zake tussen de Verdragsluitende Partijen zoals bepaald werd in artikel 5 van het Verdrag van 1957, de uitlevering steeds moet plaatsvinden wanneer het fiscaal delict zowel in de wetgeving van de verzoekende Staat als in die van de aangezochte Staat wordt beschouwd als een strafbaar feit van dezelfde aard.

Teneinde de voorwaarde van de dubbele tenlastelegging te kunnen naleven bepaalt het Protocol dat de feiten volgens de wetgeving van de aangezochte Partij moeten overeenkomen met een strafbaar feit van dezelfde aard.

Artikel 3 vult het Verdrag aan met betrekking tot de bij verstek gewezen vonnissen. Uitlevering kan worden geweigerd maar wordt toegestaan als de verzoekende Partij op een volgens de aangezochte Partij toereikende wijze kan verzekeren dat betrokkene recht heeft op een nieuw proces.

Artikel 4 bepaalt dat de uitlevering niet wordt toegestaan voor delicten waarvoor in de aangezochte Staat amnestie is verleend, op voorwaarde dat die Staat krachtens zijn wetgeving bevoegd was strafvervolgning in te stellen.

Artikel 5 betreft de verzending van de verzoeken: verzending langs diplomatieke weg wordt van ondergeschikt belang in vergelijking met een rechtstreekse verzending. België heeft evenwel verklaard de toepassing van die bepaling niet te aanvaarden, zodat verzending langs diplomatieke weg, voorzien in artikel 12, § 1 van het Europees Verdrag betreffende uitlevering van toepassing blijft (zie hoger).

Naast België hebben nog 26 andere landen van de Raad van Europa het Tweede Protocol bekrachtigd. Negen ervan hebben voorbehoud gemaakt of verklaringen afgelegd. Het is echter op dit moment niet van toepassing op onze betrekkingen met Nederland (zie hoger).

Zwitserland heeft verklaard Titel II van het Protocol betreffende fiscale delicten niet te aanvaarden.

Overeenkomst tussen de Lid-Staten van de Europese Gemeenschappen betreffende de vereenvoudiging en de modernisering van de wijze waarop verzoeken om uitlevering worden verzonden, opgemaakt te San Sebastian op 26 mei 1989

Deze Overeenkomst strekt ertoe de wijze van toezending van uitleveringsverzoeken tussen de Lid-Staten van de Europese Unie te vereenvoudigen en te moderniseren.

Artikel 1 biedt aan de Staten die Partij zijn bij de Overeenkomst, de mogelijkheid om de centrale autoriteit aan te wijzen die belast is met de toezending van uitleveringsverzoeken. Het kan in dit verband gaan om het Ministerie van Buitenlandse Zaken, het Ministerie van Justitie, of wanneer het gaat om federale Staten de Ministeries van Justitie van

belge a par déclaration désigné le Ministère de la Justice comme autorité centrale chargée de transmettre et de recevoir les requêtes d'extradition et les documents devant être produits à l'appui, ainsi que toute autre correspondance officielle liée à la requête d'extradition.

L'article 2 prévoit la transmission des demandes par télécopie. Le but de cet article est d'accélérer la transmission des demandes, tout en garantissant qu'elles parviennent bien à leur destinataire. L'origine et la confidentialité de la transmission seront garanties par l'usage d'un appareil cryptographique adapté au télécopieur (article 3). Cet appareil est opérationnel au sein du Service des Cas individuels en matière de coopération judiciaire internationale de mon Département (n° de fax 02/542.67.67).

En vue de permettre l'application de cette disposition, le Gouvernement a adopté en Conseil des Ministres du 9 janvier 1998 un avant-projet de loi complétant l'article 3 de la loi du 15 mars 1874.

Enfin, en vue de garantir l'authenticité des pièces, l'autorité compétente de l'Etat requérant, soit pour la Belgique le Ministère de la Justice, certifiera la conformité aux originaux des documents transmis et en indiquera la pagination (article 4). Cet article vise à rencontrer le problème de l'authentification des pièces en cas d'utilisation de réseaux de télécommunication. En vertu de ce système, il n'appartient plus aux autorités compétentes de l'Etat requis de vérifier l'authenticité des pièces, elles acceptent la déclaration faite à ce sujet par l'Etat requérant.

Cet Accord n'est pas encore entré en vigueur. La date de l'entrée en vigueur fera l'objet d'une publication au *Moniteur belge*.

Remarque finale

La multiplicité des textes conventionnels applicables, avec leurs réserves et déclarations respectives, est très certainement la grande difficulté qui se pose actuellement dans nos relations extraditionnelles.

Il convient dès lors d'être particulièrement attentif aux textes applicables dans chaque cas d'espèce ainsi qu'aux réserves et déclarations formulées par les Parties en cause.

Prenons l'exemple d'une demande d'extradition pour infraction fiscale. Avant la ratification par la Belgique de la Convention européenne et du Deuxième Protocole additionnel, une telle extradition n'était pas possible sur base d'une de nos conventions bilatérales. L'article 63 de la Convention de Schengen avait cependant déjà permis l'extradition pour les infractions en matière de fiscalité indirecte et de douane.

La France n'a pas ratifié le Deuxième Protocole additionnel;

— l'article 5 de la Convention européenne n'est d'aucune utilité puisqu'il prévoit un accord entre Parties contractantes et qu'un tel accord n'existe pas;

— l'article 63 de la Convention de Schengen qui renvoie à l'article 50 pour les infractions en matière d'accises, de TVA et de douane est d'application.

→ L'extradition est possible pour les infractions en matière de fiscalité indirecte et de douane.

L'Espagne a ratifié le Deuxième Protocole additionnel sans faire de réserves, on aura dès lors l'application

— de l'article 5 tel que remplacé par l'article 2 du Deuxième Protocole du 17 mars 1978;

— éventuellement complété par l'article 63 de la Convention de Schengen si on devait considérer cette disposition comme étant plus favorable.

→ L'extradition est possible pour toute infraction fiscale (sous réserve naturellement des autres conditions).

La Suisse n'est pas un pays Schengen mais a ratifié le Deuxième Protocole additionnel. Elle a cependant, dans une réserve, exclu l'application du Titre II soit celui qui vise les infractions fiscales.

Le texte initial de l'article 5 de la Convention reste dès lors d'application ce qui n'est d'aucune utilité en l'absence d'accord spécifique entre les Parties.

→ Pas d'extradition pour infraction fiscale.

Le Luxembourg n'a ratifié aucun des deux Protocoles additionnels, qui ne sont d'ailleurs pas actuellement applicables dans nos rapports Benelux.

iedere federale entiteit. Voor België heeft de Belgische regering bij verklaring, het Ministerie van Justitie aangewezen als centrale autoriteit die wordt belast met het toezenden en in ontvangst nemen van uitleveringsverzoeken en de documenten ter staving ervan, alsook van de officiële briefwisseling aangaande een uitleveringsverzoek.

Artikel 2 voorziet in de overzending van uitleveringsverzoeken via telekopieerapparaten. Dit artikel strekt ertoe de overzending van de verzoeken te bespoedigen en toch te waarborgen dat zij hun bestemming bereiken. De herkomst en de vertrouwelijkheid van de overzending worden gewaarborgd door gebruik te maken van cryptoapparatuur aangepast aan het telekopieerapparaat (artikel 3). Een dergelijk toestel is beschikbaar bij de Dienst Individuele Gevallen inzake Internationale Strafrechtshulp van mijn Departement (fax nr. 02/542.67.67).

Met het oog op de toepassing van die bepaling heeft de Ministerraad van 9 januari 1998 een voorontwerp van wet goedgekeurd houdende aanvulling van artikel 3 van de wet van 15 maart 1874.

Teneinde de authenticiteit van de stukken te waarborgen moet de bevoegde autoriteit van de verzoekende Staat, in België, het Ministerie van Justitie, de overgezonden stukken voor eensluidend met het origineel verklaren en de paginering ervan aangeven (artikel 4). Dit artikel beoogt de oplossing van de problemen betreffende het authentiek maken van stukken, die ontstaan wanneer gebruik wordt gemaakt van telecommunicatienetwerken. Naar luid van deze regeling moeten de bevoegde autoriteiten van de aangezochte Staat niet langer de authenticiteit van de stukken nagaan; zij aanvaarden de ter zake door de verzoekende Staat afgelegde verklaring.

Deze Overeenkomst is nog niet in werking getreden. De datum van inwerkingtreding wordt bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*.

Slotopmerking

Het grote aantal toepasselijke verdragsteksten, met hun respectieve voorbehouden en verklaringen, is thans een zeer groot probleem op het stuk van onze betrekkingen inzake uitlevering.

Er moet aandachtig worden nagegaan welke teksten in elk specifiek geval van toepassing zijn en welke voorbehouden en verklaringen door de betrokken Partijen zijn geformuleerd.

Een voorbeeld: een verzoek tot uitlevering wegens een fiscaal delict. Voor de bekrachtiging door België van het Europees Verdrag en het Tweede Aanvullend Protocol was een dergelijke uitlevering op basis van onze bilaterale verdragen niet mogelijk. Krachtens artikel 63 van het Akkoord van Schengen, was uitlevering evenwel reeds toegelaten voor strafbare feiten inzake indirecte belastingen en douane.

Frankrijk heeft het Tweede Aanvullend Protocol niet bekrachtigd;

— artikel 5 van het Europees Verdrag heeft geen enkel nut want het voorziet in een overeenkomst tussen de Verdragsluitende Partijen en een dergelijke overeenkomst bestaat niet;

— artikel 63 van het Akkoord van Schengen, dat verwijst naar artikel 50 voor strafbare feiten inzake accijnzen, BTW en douane, is van toepassing.

→ Uitlevering is mogelijk voor strafbare feiten ter zake van indirecte belastingen en douane.

Aangezien Spanje het Tweede Aanvullend Protocol zonder voorbehoud bekrachtigd heeft, zijn van toepassing:

— artikel 5, zoals vervangen door artikel 2 van het Tweede Protocol van 17 maart 1978;

— eventueel aangevuld met artikel 63 van het Akkoord van Schengen ingeval die bepaling gunstiger wordt geacht.

→ Uitlevering is mogelijk voor alle fiscale delicten (natuurlijk onder voorbehoud van de andere voorwaarden).

Zwitserland is geen Schengen-land maar heeft het Tweede Aanvullend Protocol bekrachtigd. In een voorbehoud heeft het evenwel gesteld, Titel II met betrekking tot fiscale delicten niet te zullen toepassen.

Bijgevolg blijft de oorspronkelijke tekst van artikel 5 van het Verdrag van toepassing, hoewel zulks geen enkel nut heeft als tussen de betrokken partijen geen specifieke overeenkomst is gesloten.

→ Geen uitlevering wegens fiscale delicten.

Luxemburg heeft geen enkel van de twee Aanvullende Protocolen bekrachtigd. Zij zijn trouwens op dit ogenblik niet van toepassing op onze betrekkingen in het kader van de Benelux.

— l'article 4 du Traité Benelux du 27 juin 1962 n'est d'aucune utilité en l'absence d'accord spécifique entre les Parties;

— l'article 63 de la Convention de Schengen qui renvoie à l'article 50 pour les infractions en matière d'accises, de TVA et de douane est d'application.

→ L'extradition est possible pour les infractions en matière de fiscalité indirecte et de douane.

*
* *

Je vous signale par ailleurs que la procédure de ratification de deux Conventions entre pays membres de l'Union européenne est en cours :

— la Convention relative à la procédure simplifiée d'extradition faite à Bruxelles le 10 mars 1995;

— la Convention relative à l'extradition entre Etats membres de l'Union européenne faite à Dublin le 27 septembre 1996.

Je ne manquerai pas de vous tenir informé de l'évolution de cette procédure.

Le Ministre de la Justice,

T. Van Parys.

— artikel 4 van het Beneluxverdrag van 27 juni 1962 heeft geen enkel nut indien tussen de betrokken Partijen geen specifieke overeenkomst is gesloten;

— artikel 63 van het Akkoord van Schengen, verwijzend naar artikel 50 voor strafbare feiten inzake accijnzen, BTW en douane, is van toepassing.

→ Uitlevering is mogelijk voor strafbare feiten ter zake van indirecte belastingen en douane.

*
* *

Ik laat u hierbij overigens weten dat tussen de Lidstaten van de Europese Unie een procedure tot bekrachtiging van twee Overeenkomsten aan de gang is :

— het Verdrag betreffende de vereenvoudigde uitleveringsprocedure, opgemaakt te Brussel op 10 maart 1995;

— het Verdrag betreffende uitlevering tussen Lidstaten van de Europese Unie, opgemaakt te Dublin op 27 september 1996.

Ik zal u zeker op de hoogte houden van het verdere verloop ervan.

De Minister van Justitie,

T. Van Parys.

[C - 99/09245]

Appel aux candidats pour un mandat de membre magistrat du Conseil supérieur de la Justice

L'élection des magistrats, membres du Conseil supérieur de la Justice, aura lieu le 4 juin 1999. Vingt-deux membres dont 11 néerlandophones et 11 francophones doivent être élus.

Les candidats doivent remplir les conditions mentionnées dans les articles 259bis-1, § 1er, et 259bis-2, § 3 du Code judiciaire au moment du dépôt de leur candidature :

- être Belge;
- être magistrat de carrière;
- jouir des droits civils et politiques;
- produire un certificat de bonnes vie et mœurs;
- être en service actif en sa qualité de magistrat de carrière;
- ne pas avoir atteint l'âge de 63 ans;
- ne pas être admis à la retraite conformément à l'article 383, § 1er du Code judiciaire.

Sous peine d'irrecevabilité, la candidature doit être accompagnée des pièces suivantes :

- un extrait d'acte de naissance;
- un certificat de bonnes vie et mœurs;
- une copie certifiée conforme de l'arrêté de nomination ou de désignation le plus récent.

Les candidatures doivent, à peine de déchéance, être adressées dans le mois qui suit l'appel aux candidats, au Ministre de la Justice — Elections du Conseil supérieur de la Justice, Direction générale de l'Organisation judiciaire, Service du Personnel, 3/P/O.J. I, boulevard de Waterloo 115, à 1000 Bruxelles. Les candidats peuvent faire usage du formulaire ci-joint pour introduire leur candidature.

[C - 99/09245]

Oproep tot de kandidaten voor een mandaat van lid magistraat van de Hoge Raad voor de Justitie

Op 4 juni 1999 wordt overgegaan tot de verkiezing van de magistraten, leden van de Hoge Raad voor de Justitie. Er moeten 22 leden worden gekozen, waarvan 11 Nederlandstaligen en 11 Franstaligen.

Op het ogenblik van het indienen van zijn kandidatuur dient men te voldoen aan de voorwaarden zoals vermeld in de artikelen 259bis-1, § 1, en 259bis-2, § 3 van het Gerechtelijk Wetboek :

- Belg zijn;
- beroepsmagistraat zijn;
- de burgerlijke en politieke rechten genieten;
- het bewijs leveren van goed gedrag en zeden;
- in actieve dienst zijn in zijn hoedanigheid van beroepsmagistraat;
- de leeftijd van 63 jaar niet hebben bereikt;
- niet in ruste zijn gesteld overeenkomstig artikel 383, § 1 van het Gerechtelijk Wetboek.

Op straffe van onontvankelijkheid moet de kandidatuurstelling vergezeld zijn van :

- een uittreksel uit de geboorteakte;
- een bewijs van goed gedrag en zeden;
- een eensluidend verklaard afschrift van het meest recente benoemings- of aanwijzingsbesluit.

De candidaturen moeten, op straffe van verval, binnen een termijn van een maand na de bekendmaking van deze oproep in het *Belgisch Staatsblad* bij ter post aangetekende brief gericht worden aan de Minister van Justitie — Verkiezingen Hoge Raad voor de Justitie, Directoraat-generaal Rechterlijke Organisatie, Dienst Personeelszaken, 3/P/R.O. I., Waterloolaan 115, 1000 Brussel. De kandidaten kunnen gebruik maken van het hierbij gevoegd formulier om hun kandidaatsstelling te doen.